

I

(Rezolucje, zalecenia, stanowiska i opinie)

REZOLUCJE

RADA

REZOLUCJA RADY

z dnia 25 czerwca 2007 r.

w sprawie nowej wspólnotowej strategii na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy (2007-2012)

(2007/C 145/01)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając komunikat Komisji z dnia 21 lutego 2007 r. w sprawie podniesienia wydajności i jakości w pracy: nowa wspólnotowa strategia 2007-2012 na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy, który stanowi jeden z punktów europejskiej agendy społecznej,

a także mając na uwadze co następuje:

- (1) art. 137 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską umożliwił przyjęcie znaczącego korpusu przepisów wspólnotowych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.
- (2) jakość pracy ma istotny ludzki, ale też gospodarczy wymiar, a także fakt, że państwa członkowskie uznały w strategii lizbońskiej, że polityka bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi ważny wkład w rozwój gospodarczy i wzrost zatrudnienia.
- (3) europejski model społeczny opiera się na sprawnie funkcjonującej gospodarce, na wysokim poziomie ochrony socjalnej i wykształcenia oraz na dialogu społecznym, dlatego obejmuje poprawę jakości zatrudnienia, w szczególności higieny i bezpieczeństwa w pracy.
- (4) w świetle zachodzących zmian demograficznych, Unia Europejska musi zwiększyć konkurencyjność przedsiębiorstw, zważywszy na konkluzje z posiedzenia Rady Europejskiej w Sztokholmie w dnia 23 i 24 marca 2001 r., z posiedzenia Rady Europejskiej w Barcelonie w dnia 15 i 16 marca 2002 r. oraz z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 8 i 9 marca 2007 r.
- (5) nowa wspólnotowa strategia na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy (2007-2012), (zwana dalej „strategią wspólnotową”) powinna promować dalszy postęp przez wykorzystanie rozmachu działań zainicjowanego dzięki

poprzedniej wspólnotowej strategii na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy (2002–2006), która opierała się na kompleksowym podejściu do dobrych warunków pracy i doprowadziła do wznowienia działań profilaktycznych oraz do znaczących usprawnień.

- (6) wprowadzanie w życie obowiązującego prawodawstwa pozostaje dla wszystkich państw członkowskich jednym z najważniejszych zobowiązań na rzecz stymulowania tworzenia zdrowego i bezpiecznego środowiska pracy.
- (7) dane liczbowe dotyczące wypadków w miejscu pracy oraz występowania chorób zawodowych — różniące się w państwach członkowskich — są w pewnych sektorach i w przypadku niektórych kategorii pracowników wciąż za wysokie w wartościach bezwzględnych, oraz że ważne jest, aby nowa strategia przyczyniła się do poprawy tego stanu;

PRZYJMUJE NASTĘPUJĄCĄ REZOLUCJĘ:

I.

1. Rada przyjmuje do wiadomości zdanie Komisji, że aby liczba wypadków w miejscu pracy oraz przypadków chorób zawodowych zmniejszała się w sposób ciągły, trwały i konsekwentny, zainteresowane strony muszą dążyć do realizacji pewnych celów, w tym do:
 - a) wzmożenia wysiłków na rzecz wdrażania prawodawstwa wspólnotowego;
 - b) wspierania zgodności z prawodawstwem wspólnotowym, w szczególności w sektorach i przedsiębiorstwach, w których występują ryzyka, oraz w przypadku najbardziej zagrożonych kategorii pracowników;

- c) upraszczania ram prawnych i dostosowywania ich do zmian zachodzących w miejscu pracy;
- d) promocji opracowywania i realizacji strategii krajowych;
- e) tworzenia ogólnej kultury poszanowania zdrowia i zapobiegania zagrożeniom przez wspieranie zmian w zachowaniu pracowników, przy jednoczesnym zachęcaniu pracodawców do przyjmowania strategii działania koncentrujących się wokół zdrowia;
- f) zakończenia prac nad metodami określania i oceny nowych potencjalnych zagrożeń;
- g) oceny realizacji przedmiotowej strategii;
- h) propagowania bezpieczeństwa i higieny pracy na poziomie międzynarodowym.
2. Rada przyjmuje do wiadomości zdanie Komisji, że aby osiągnąć te cele, należy dopracować kompleksowe podejście przy uwzględnieniu następujących obszarów działania:
- a) Priorytetem krajowych strategii powinno być wdrożenie pakietu instrumentów gwarantujących wysoki poziom zgodności z prawodawstwem, w szczególności w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP) i sektorach związanych z wysokim ryzykiem:
- upowszechnianie dobrych praktyk na poziomie lokalnym;
 - szkolenie i kształcenie;
 - opracowywanie podstawowych narzędzi i wytycznych;
 - lepszy dostęp do wysokiej jakości usług w zakresie profilaktyki;
 - odpowiednie środki finansowe i zasoby personelu, z których korzystają inspektoraty pracy;
 - stosowanie na poziomie krajowym i wspólnotowym zachęt o charakterze ekonomicznym.
- Strategie te powinny w razie potrzeby i zgodnie z krajowymi priorytetami i warunkami dotyczyć zwłaszcza kwestii zmian demograficznych, profilaktycznej skuteczności kontroli medycznej, rehabilitacji i reintegracji pracowników, lepszego i skuteczniejszego egzekwowania oraz poprawy spójności polityki.
- b) W strategiach krajowych powinno dążyć się do ustalenia mierzalnych celów w zakresie zmniejszenia wskaźnika wypadków przy pracy i chorób zawodowych wśród danych kategorii pracowników, i typów przedsiębiorstw lub sektorów.
- c) Poprawa administracyjnych i instytucjonalnych ram regulacyjnych pozostanie kluczowym priorytetem na poziomie krajowym i wspólnotowym, a ważną rolę w tym procesie odgrywa ocena.
- d) Należy zwiększyć spójność odpowiednich polityk, takich jak polityka zdrowia publicznego i zatrudnienia, z polityką bezpieczeństwa i higieny pracy.
- e) Nowe i istniejące zagrożenia w miejscu pracy wymagają więcej badań w zakresie:
- kwestii psychospołecznych i zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego;
 - niebezpiecznych substancji, zagrożeń dla zdrowia reprodukcyjnego i zagrożeń związanych z nowymi technologiami, np. nanotechnologią;
 - zagrożeń wynikających z nowych form organizacji pracy; i
 - zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy;
 - przy odpowiednim uwzględnieniu kwestii płci.
- f) Miejsca pracy należy tworzyć w sposób zapewniający szanse zatrudnienia pracowników przez całe życie zawodowe. Jednocześnie miejsca pracy powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb pracowników starszych wiekiem i niepełnosprawnych.
- g) Na wszystkich poziomach kształcenia i we wszystkich dziedzinach należy propagować zmiany wzorców zachowania w odniesieniu do bezpieczeństwa i higieny pracy.
- h) Należy dalej opracowywać nowe instrumenty mierzące osiągnięty postęp i starania poczynione przez wszystkie podmioty na poziomie zarówno krajowym, jak i europejskim, zwłaszcza przy użyciu tablicy wyników.
- i) Konieczne jest zacieśnienie współpracy międzynarodowej oraz dalsza aktywna współpraca z Międzynarodową Organizacją Pracy (MOP), Światową Organizacją Zdrowia i z innymi organizacjami międzynarodowymi.

II.

Rada:

1. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji w sprawie nowej wspólnotowej strategii na rzecz bezpieczeństwa i higieny pracy (2007–2012);
2. uważa, że komunikat ten stanowi cenne ramy dalszej skutecznej realizacji art. 137 Traktatu WE na poziomie wspólnotowym;
3. podziela zdanie Komisji, że higiena i bezpieczeństwo w miejscu pracy nie tylko służy ochronie życia i zdrowia pracowników i zwiększa ich motywację, ale odgrywa również kluczową rolę w zwiększaniu konkurencyjności i wydajności przedsiębiorstw oraz w przyczynianiu się do trwałości systemów ochrony socjalnej, ponieważ umożliwia obniżenie kosztów społecznych i gospodarczych ponoszonych z powodu wypadków przy pracy, urazów i chorób zawodowych;
4. podkreśla, że stosowanie zbiorowych środków zabezpieczających i zwalczanie zagrożeń u źródła są podstawowymi zasadami profilaktyki;

5. uważa, że wspólnotowa polityka higieny i bezpieczeństwa pracy oparta na kompleksowym podejściu do dobrych warunków pracy powinna mieć na celu zmniejszanie w sposób ciągły, trwałe i konsekwentny liczby wypadków w miejscu pracy oraz przypadków chorób zawodowych;
6. wspiera Komisję w staraniach o zmniejszenie na poziomie Wspólnoty wskaźnika występowania wypadków w miejscu pracy o 25 % z uwzględnieniem doświadczeń, warunków i możliwości państw członkowskich;
7. podkreśla konieczność:
 - a) uznania znaczenia dobrych warunków zatrudnienia i zasad leżących u ich podstaw, tzn. praw pracowników oraz ich uczestnictwa, równych szans, bezpieczeństwa i higieny pracy, a także organizacji pracy sprzyjającej życiu rodzinnemu;
 - b) uwzględnienia nowych problemów, takich jak zmiany demograficzne i starzenie się siły roboczej, nowych tendencji w zatrudnieniu oraz nowych i rosnących fal migracji do Europy i w jej obrębie;
 - c) zapewnienia nowoczesnych i skutecznych ram legislacyjnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w celu zagwarantowania właściwego wprowadzania w życie prawodawstwa Wspólnoty uproszczenia go bez obniżenia istniejącego już poziomu ochrony oraz dostosowania go do zmian w miejscu pracy;
 - d) zwiększania świadomości wśród osób, których dotyczy potrzeba rehabilitacji i reintegracji pracowników, którzy z powodu wypadku w miejscu pracy, choroby zawodowej lub kalectwa byli przez dłuższy czas wyłączeni z rynku pracy;
 - e) podjęcia dodatkowych działań, w tym wprowadzenia zachęt o charakterze ekonomicznym, które przełożyłyby się na zmianę postaw, tak aby pracownicy w większym stopniu mogli wpływać na zarządzanie i aby miało ono bardziej zintegrowany charakter;
 - f) wezwania Europejskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy do wspierania wymiany informacji i dobrych praktyk oraz do opracowania — w ramach jej centrum monitorowania ryzyka — wysokiej jakości informacji dotyczących konkretnych zagadnień. Należy w większym stopniu uwzględniać szersze tendencje oraz czynniki społeczno-ekonomiczne i polityczne.
8. wzywa państwa członkowskie do:
 - a) opracowania i realizacji spójnych krajowych strategii w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, które będą dostosowane do warunków krajowych, koordynowane z partnerami społecznymi oraz, w razie potrzeby, będą zawierać mierzalne cele ustalone tak, aby dalej zmniejszać liczbę wypadków w pracy i występowanie chorób zawodowych, zwłaszcza w tych sektorach działalności, w których wskaźniki są powyżej średniej;
 - b) przyznania krajowym systemom ochrony socjalnej i opieki zdrowotnej bardziej aktywnej roli w poprawie profilaktyki oraz w rehabilitacji i reintegracji pracowników;
 - c) uwzględnienia możliwości, jakie oferują wspólnotowy program na rzecz zatrudnienia i solidarności społecznej (Progress), Europejski Fundusz Społeczny i inne fundusze wspólnotowe na rzecz promowania strategii wspólnotowej;
 - d) wspierania krajowych centrów badawczych w wymianie informacji i współpracy na rzecz ich programów na poziomie krajowym i europejskim, koncentrując się na rozwiązywaniu problemów i sprawnym przekazywaniu wyników przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP;
 - e) podnoszenia świadomości przez lepsze informowanie i szkolenie oraz większy udział pracowników, przez dostarczanie prostych wskazówek zwłaszcza małym przedsiębiorstwom, przez analizowanie i rozpowszechnianie dobrych praktyk, zwłaszcza dzięki współpracy stron zaangażowanych na poziomie lokalnym;
 - f) promowania zorganizowanego podejścia do kwestii dobrych warunków pracy za pośrednictwem inicjatyw na rzecz poprawy jakości pracy przez włączenie w szczególności kwestii związanych ze zdrowiem i bezpieczeństwem, uczeniem się przez całe życie oraz równouprawnieniem płci do zarządzania przedsiębiorstwem i na wszystkich poziomach kształcenia;
 - g) zapewnienia lepszego i skuteczniejszego egzekwowania we wszystkich państwach członkowskich oraz podjęcia odpowiednich kroków w celu zapewnienia odpowiednich zasobów inspektoratom pracy;
 - h) dalszej realizacji globalnej strategii MOP w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, przyjętej w 2003 r., za pomocą wszelkich właściwych środków;
 - i) poświęcenia szczególnej uwagi nowym tendencjom w zatrudnianiu, takim jak zwiększenie roli działalności na własny rachunek, outsourcing, podwykonawstwo, pracownicy migrujący i pracownicy delegowani.
9. wzywa Komisję do:
 - a) promowania bezpieczeństwa i higieny pracy przez przyjmowanie odpowiednich środków uwzględniających zmiany na rynku pracy;
 - b) zapewnienia skuteczniejszej współpracy między różnymi organizacjami i komitetami, takimi jak Komitet Doradczy ds. Bezpieczeństwa, Higieny i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy (ACSH), Komitet Starszych Inspektorów Pracy, Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy oraz Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy i z nimi, a także uwzględniania informacji dostarczanych przez te organizacje oraz opinii komitetów przy opracowywaniu nowej polityki i prawodawstwa w tej dziedzinie;
 - c) dalszego monitorowania i wspierania wprowadzania w życie przedmiotowego prawodawstwa we wszystkich państwach członkowskich;

- d) sporządzenia — we współpracy z ACSH i partnerami społecznymi — skierowanych zwłaszcza do MŚP przedsiębiorców wspomagających stosowanie dyrektyw;
 - e) poprawy koordynacji z innymi politykami wspólnotowymi, w szczególności dotyczącymi produkcji i wprowadzania do obrotu sprzętu roboczego i chemikaliów, a także z polityką zdrowia publicznego, edukacji i zwalczania dyskryminacji;
 - f) wspierania na forum ACSH wymiany poglądów i doświadczeń, które dotyczą krajowych strategii;
 - g) poprawy wdrażania — przy wsparciu ACSH — art. 7 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy ⁽¹⁾ w odniesieniu do jakości, zakresu i dostępności usług w zakresie profilaktyki;
 - h) ustalenia w ścisłej współpracy z ACSH wspólnych metod oceny dyrektyw dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wzmoczenia wysiłków służących dalszej poprawie i uproszczeniu ram administracyjnych i regulacyjnych przy wzięciu pod uwagę celu sformułowanego przez Radę Europejską spotykającą się w Brukseli w dniach 8 i 9 marca 2007 r. i działań Komisji w zakresie zmniejszania obciążeń administracyjnych bez obniżenia obecnego poziomu ochrony, jak i z właściwym uwzględnieniem potrzeb mikroprzedsiębiorstw w odniesieniu do wdrażania tego prawodawstwa;
 - i) zagwarantowania, że wszelkie nowe przepisy ustanowione na podstawie przedmiotowej strategii wspólnotowej przestrzegają zasad lepszych uregulowań prawnych podkreślonych przez Radę Europejską spotykającą się w Brukseli w dniach 8 i 9 marca 2007 r. i że w związku z tym w razie potrzeby towarzyszy im ocena skutków regulacji;
 - j) zbadania — wraz z ACSH — możliwości współpracy pracodawców w przypadku współistnienia kilku poziomów podwykonawstwa w tym samym miejscu pracy;
 - k) współpracy z organami legislacyjnymi w opracowywaniu odpowiedniego europejskiego systemu statystycznego w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, który uwzględniałby różne systemy krajowe i unikał nakładania dodatkowych obciążeń administracyjnych.
10. wzywa partnerów społecznych do:
- a) opracowywania inicjatyw w kontekście sektorowego dialogu społecznego oraz zadbania o to, by przedstawicielom pracowników zostały przyznane większe możliwości udziału w systematycznym zarządzaniu różnymi rodzajami ryzyka zawodowego;
 - b) odgrywania aktywnej roli w rozpowszechnianiu podstawowych zasad niniejszej nowej strategii na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym, jak i w poszczególnych przedsiębiorstwach;
 - c) aktywnej współpracy z organami z ich państw na rzecz opracowania i realizacji krajowych strategii bezpieczeństwa i zdrowia;
 - d) promowania i propagowania w miejscach pracy właściwego stosowania zasad związanych z zapobieganiem ryzyku zawodowemu;
 - e) dalszego prowadzenia negocjacji w zakresie zapobiegania przemocy i nękanii w miejscu pracy oraz uwzględnienia oceny realizacji europejskiej umowy ramowej w sprawie stresu związanego z pracą zawodową;
 - f) zwiększenia — na poziomie zarówno krajowym, jak i wspólnotowym — pomocy technicznej i szkoleń dla odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i higienę przedstawicieli pracowników oraz dla pracodawców, zwłaszcza MŚP.

⁽¹⁾ Dz.U. L 183 z 29.6. 1989, str. 1. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).